

Posudek vedoucího práce

Název práce: Cesta k filozofii dramaticko-výchovnými metodami

Autor: Mgr. Ondřej Kohout

Přestože mnohá filozofická témata se velmi výrazně vztahují k člověku, jsou práce věnující se možnostem propojení dramatické výchovy s výukou filozofie nepočtené. Jedním z důvodů, který je často zmiňován i v odborné literatuře, je úroveň abstrakce, s níž filozofie pracuje. Ta je velmi často obtížně uchopitelná v konkrétnosti, s níž zachází dramatická výchova, a schopnost převodu některých filozofických abstrakt do situační konkrétnosti, do konkrétnosti lidského žití, s níž pracuje dramatická výchova, vyžaduje hlubokou míru porozumění těmto tématům. Měl jsem to štěstí v tomto roce být u dvou prací, jejichž autoři tento problém řešili (práce O. Kohouta a J. Mrázka) a s potěšením mohu konstatovat, že z mého pohledu se oba autoři s tímto problémem vypořádali se cíí. Protože obě práce spolu výrazně komunikují, pojmu část posudku jako jakési srovnání s tím, že se poté vztáhnou k oběma pracím samostatně v části, která náleží jen jim – část posudku bude tedy oběma pracím společná.

V obou pracích je velmi důležité sledovat, s jakou oborovou vyspělostí a znalostí filozofických témat oba autoři do projektu vstupují. V práci nám o tom podávají důkazy v kapitolách věnovaných oborovým východiskům, ale také ve způsobech uvažování nad dalšími tématy, které se v pracích objevují – jejich přemýšlení je kontextuální, v souvislostech, obě práce jsou psány velmi kultivovaným, „přemýšlivým“ jazykem. Oba autoři prokazují schopnost smysluplně propojit filozofická témata s konkrétními situacemi nebo na základě konkrétní situace filozofické téma nastolit a zkoumat. Oba autoři se od situací dostávají k příběhům – pro Ondřeje Kohouta je východiskem samotný příběh Sokratova obvinění, Honza Mrázek zrcadlí Patočkův příběh a období Charty 77 v příběhu studenta gymnázia. Rozdílná – právě úrovní abstrakce – jsou však filozofická témata, která do projektů vstupují. Jan Mrázek pracuje s pojmem pravdy, což možná vypadá jako téma pro dramatickou výchovu nosné, nicméně autor je chce studentům zprostředkovat na takové úrovni filozofické abstrakce, která už se může situativnosti vzpouzet. Ondřej Kohout do práce se studenty vnaší témata, která jsou v tomto směru přímočařejší – Sokratés a jeho metoda tazání, Platón a jeho úvahy o obci a Sokratův příběh, jeho obrana a soud a odsouzení jsou samy o sobě velmi situativní nebo cestu k situacím nabízejí poměrně jasně a autor toho velmi dobře využívá. Obě práce jsou ukázkou zdařilého přístupu k výuce filozofie pomocí metod dramatické.

Práce Ondřeje Kohouta je psána velmi přehledně a strukturovaně. Autor nám v úvodu nabízí úvahy nad současným stavem výuky filozofie (pro bakalářskou práci je tato reflexe vlastně zkušenosti dostatečná), seznámí nás s možnostmi propojování divadla a filozofie (možná by v této kapitole nebylo od věci vztáhnout se i k tématu vztahu filozofického uvažování a divadla v antickém Řecku, kam je práce tematicky zaměřena) a se zahraničními inspiracemi (Gefert a Maurer), seznámí nás s oborovými tématy, která chce studentům nabídnout a se strukturou a průběhem průběhem projektu. Zajímavé na projektu je také to, že Ondřej Kohout sleduje i cíle výsostně divadelní – chce projektem rozvíjet i herecké dovednosti studentů, zejména vzhledem k tomu, že je má tento projekt připravit i na tzv. filozofické divadlo, které je školním výstupem z hodin filozofie. Přestože se zdají být oborové cíle vycházející z výuky filozofie a tento divadelní cíl obtížně propojitelné, autorovi se to daří,

aniž by se mu projekt rozpadl na nesourodé celky. Student připojuje i velmi zevrubnou a kvalitní reflexi projektu, z níž následně vychází pro tvorbu upravené verze. Důkazy o tom, že se mu podařilo cíle projektu naplnit hovoří i reflexe studentů gymnázia, kteří se projektu zúčastnili. Cituji příklad:

„Poprvé jsem také měla možnost nahlédnout do oboru filozofie pro mě novým a ojedinejším způsobem. Ne formou pasivního přijímání, ale zamýšlením e nad konkrétní situací či osobností... Díky této „metodě“ jsem se opravdu vžila do dané doby, situace a života...“ (s.112)

Studentovu projektu jsem byl přítomen ve fázi, kterou sám v práci označuje za problematickou. Sám ji ale velmi dobře reflektuje a i přes zmiňované problémy (zejména obtížnost vstupu do postavy Sokrata a příliš dobře zadaná práce s textem komedie) proběhla ve velmi vstřícné atmosféře, nastolovala pro studenty zajímavá témata a zajímavé cesty hledání.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

Nabídka tématu pro obhajobu (nepovinná): Seznamte nás blíže s konceptem filozofického divadla, o němž se v práci zmiňujete.

18.6.2017 doc. Radek Martušík

Poznámka na závěr: Bylo by dobré, kdyby se autoři obou prací sešli na tvorbě společného článku o výuce filozofie pomocí metod dramatické výchovy.